

32004L0008

L 52/50

EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

2004 2 21

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2004/8/EB

2004 m. vasario 11 d.

dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje, ir iš dalies keičianti Direktyvą 92/42/EEB

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,laikydami si Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾,

kadangi:

- (1) Šiuo metu Bendrijoje per mažai išnaudojama galimybė panaudoti termofikaciją kaip energijos taupymo priemonę. Didelio naudingumo termofikacijos skatinimas, remiantis naudingosios šilumos paklausa, yra vienas iš Bendrijos prioritetų, turint omenyje galimą termofikacijos naudą, taupant pirminių energijos šaltinius, išvengiant tinklo nuostolių bei mažinant teršalų, visų pirma šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetimą. Be to, efektyvus energijos panaudojimas, taikant termofikaciją, gali teigiamai prisidėti, užtikrinant energijos tiekimo saugumą bei gerinant Europos Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencinę padėtį. Todėl būtina imtis priemonių, užtikrinančių geresnį potencialios naudos išnaudojimą vidaus energetikos rinkoje.
- (2) 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/54/EB ⁽⁵⁾ nustato elektros energijos vidaus rinkos elektros gamybos, perdavimo, paskirstymo ir tiekimo bendras taisykles. Šiame kontekste termofikacijos plėtra prisideda prie konkurencijos didinimo, taip pat atsižvelgiant į naujus rinkos dalyvius.
- (3) Žaliojoje knygoje, pavadintoje „Dėl saugaus energijos tiekimo Europos strategijos“, pažymėta, kad Europos Sąjunga yra labai priklausoma nuo išorinio energijos tiekimo, kuris šiuo metu sudaro 50 % viso reikiamo kiekio; jei išliks dabartinės tendencijos, planuojama, kad iki 2030 m. ši apimtis padidės iki 70 %. Priklausymas nuo importo ir

augantis importo santykis didina tiekimo nutraukimo ar sunkumų pavojų. Tačiau tiekimo saugumas neturėtų būti suprantamas vien tik kaip priklausymo nuo importo mažinimo ir vietinės gamybos didinimo klausimas. Sprendžiant tiekimo saugumo klausimą, reikalingas platus spektras politinių iniciatyvų, kuriomis būtų siekiama, *inter alia*, diversifikuoti šaltinius ir technologijas bei gerinti tarptautinius santykius. Žaliojoje knygoje taip pat pažymėta, kad energijos tiekimo saugumas yra lemiamas veiksnys, užtikrinant būsimą tvariąją plėtrą. Žaliojoje knygoje pateikiama išvada, kad naujų priemonių, mažinančių energijos poreikį, priėmimas turės esminės reikšmės, mažinant priklausymą nuo importo bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. 2001 m. lapkričio 15 d. savo sprendime dėl Žaliosios knygos ⁽⁶⁾ Europos Parlamentas paragino įgyvendinti iniciatyvas, skatinančias perėjimą prie efektyvių energijos gamybos jėgainių, įskaitant bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.

- (4) 2001 m. birželio 15–16 d. Europos Tarybos posėdyje Getenburge pateiktame Komisijos komunikate „Darni Europa, siekiant geresnio pasaulio: Europos Sąjungos tvarios plėtros strategija“ klimato kaita įvardyta kaip viena iš pagrindinių tvarios plėtros kliūčių ir pabrėžta būtinybė naudoti švarią energiją bei imtis konkrečių veiksmų, siekiant mažinti energijos poreikį.
- (5) Platesnis termofikacijos naudojimas, siekiant taupyti pirminę energiją, galėtų būti svarbi dalis priemonių paketo, kurias reikia įgyvendinti, kad būtų laikomasi Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo, taip pat bet kurio kito priemonių paketo, kad būtų įvykdyti tolesni išpareigojimai. Savo komunikate dėl Europos klimato kaitos programos pirmojo etapo įgyvendinimo Komisija įvardijo termofikacijos skatinimą kaip vieną iš priemonių, kurias reikia įgyvendinti, siekiant mažinti energetikos sektoriaus išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, bei paskelbė apie savo ketinimą 2002 m. pateikti pasiūlymą priimti direktyvą dėl termofikacijos skatinimo.
- (6) Savo 2002 m. rugsėjo 25 d. rezoliucijoje dėl Komisijos komunikato dėl Europos klimato kaitos programos pirmojo etapo įgyvendinimo ⁽⁷⁾ Europos Parlamentas sveikina idėją pateikti pasiūlymą sustiprinti Bendrijos priemonės, skatinančias bendros šilumos ir elektros energijos gamybos naudojimą, bei ragina skubiai priimti direktyvą, skatinančią bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.

⁽¹⁾ OL C 291 E, 2002 11 26, p. 182.⁽²⁾ OL C 95, 2003 4 23, p. 12.⁽³⁾ OL C 244, 2003 10 10, p. 1.⁽⁴⁾ 2003 m. gegužės 13 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. rugsėjo 8 d. Tarybos bendroji pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2003 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽⁵⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 37.⁽⁶⁾ OL C 140 E, 2002 6 13, p. 543.⁽⁷⁾ OL C 273 E, 2003 11 14, p. 172.

- (7) Termofikacijos reikšmė taip pat pripažinta 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos rezoliucijoje ⁽¹⁾ ir 1998 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento rezoliucijoje ⁽²⁾ dėl Bendrijos strategijos, siekiant skatinti bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.
- (8) Savo 2000 m. gegužės 30 d. ir 2000 m. gruodžio 5 d. išvadoje Taryba patvirtino Komisijos veiksmų planą energijos naudingumui gerinti bei įvardijo termofikacijos skatinimą kaip vieną iš artimiausio laikotarpio prioritetinių sričių. Savo 2001 m. kovo 14 d. rezoliucijoje dėl darbų plano energijos naudingumui gerinti ⁽³⁾ Europos Parlamentas paragino Komisiją pateikti pasiūlymų, nustatančių termofikacijos skatinimo (kai tai turi prasmės, atsižvelgiant į aplinkos apsaugą) bendras taisykles.
- (9) 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽⁴⁾, 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo ⁽⁵⁾ ir 2000 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/76/EB dėl atliekų deginimo ⁽⁶⁾ akcentuoja poreikį įvertinti termofikacijos galimybes naujuose įrenginiuose.
- (10) 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl pastatų energetinio naudingumo ⁽⁷⁾ reikalauja, kad valstybės narės užtikrintų, jog prieš pradėdant statyti naujus pastatus, kurių bendras naudingas vidaus plotas yra daugiau kaip 1 000 m², būtų apsvarstyta alternatyvių sistemų, tokių kaip elektros energijos ir šilumos termofikacijos, techninis, aplinkosauginis ir ekonominis pagrindimas, ir į būtų jį atsižvelgta.
- (11) Šioje direktyvoje didelio naudingumo termofikacija apibrėžiama kaip energijos kiekis, sutaupyta atskirą šilumos ir elektros energijos gamybą pakeitus bendra gamyba. Kai sutaupoma daugiau kaip 10 % energijos, tai vadinama didelio naudingumo termofikacija. Siekiant sutaupyti kuo daugiau energijos ir išvengti sutaupytos energijos nuostolių, daugiausia dėmesio reikia skirti termofikacijos įrenginių veikimo sąlygoms.
- (12) Sutaupytos pirminės energijos įvertinimo kontekste svarbu atsižvelgti į valstybių narių, kurios importuoja didžiąją dalį jų sunaudojamos elektros energijos, padėtį.
- (13) Siekiant skaidrumo, svarbu priimti suderintą pagrindinį termofikacijos apibrėžimą. Kai termofikacijos įrenginių įranga leidžia atskirai gaminti elektros energiją arba šilumą, išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais ši gamyba neturėtų būti vadinama termofikacija.
- (14) Siekiant užtikrinti, kad pagal šią direktyvą termofikacijai teikiama parama būtų grindžiama naudingosios šilumos paklausa ir sutaupytu pirminės energijos kiekiu, būtina nustatyti kriterijus, kuriais remiantis nustatomas ir įvertinamas pagrindiniame apibrėžime apibūdintas termofikacijos gamybos energetinis naudingumas.
- (15) Šios direktyvos bendras tikslas turėtų būti nustatyti termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos skaičiavimo suderintąjį metodą bei būtinąsias jo taikymo rekomendacijas, atsižvelgiant į metodikas, kurias šiuo metu kuria Europos standartizavimo organizacijos. Turi būti numatyta šio metodo koregavimo galimybė, siekiant atsižvelgti į technikos pažangą. Laikantis proporcingumo principo, II ir III prieduose pateiktų skaičiavimų taikymas mikrotermofikacijos įrenginiams gali būti paremtas reikšmėmis, apskaičiuotomis atlikus tipų bandymo procedūras, kurias patvirtino kompetentinga nepriklausoma įstaiga.
- (16) Šioje direktyvoje naudojami termofikacijos ir didelio naudingumo termofikacijos apibrėžimai neužkerta kelio bet kuriais tikslais, išskyrus nustatytuosius šioje direktyvoje, nacionalinėje teisėje naudoti kitus apibrėžimus. Taip pat tikslinga naudoti atitinkamus apibrėžimus, kurie pateikti Direktyvoje 2003/54/EB ir 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/77/EB dėl elektros, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje ⁽⁸⁾.
- (17) Pagaminto naudingosios šilumos kiekio matavimas termofikacijos įrenginių gamybos taške akcentuoja poreikį užtikrinti, kad termofikacijos būdu pagaminta naudingoji šiluma nebūtų prarasta dėl didelių šilumos nuostolių paskirstymo tinkluose.
- (18) Elektros energijos ir šilumos santykis – tai techninė charakteristika, kurią reikia nustatyti, kad būtų galima apskaičiuoti termofikacijos būdu pagamintą elektros energijos kiekį.
- (19) Šioje direktyvoje sąvokos „termofikacijos įrenginiai“ apibrėžimas taip pat gali būti taikomas įrenginiams, kuriais galima gaminti vien tik elektros energiją arba vien tik šilumos energiją, pavyzdžiui, pagalbinei degimo ir apdorojimo po degimo įrangai. Išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais ši gamyba neturėtų būti vadinama termofikacija.

⁽¹⁾ OL C 4, 1998 1 8, p. 1.

⁽²⁾ OL C 167, 1998 6 1, p. 308.

⁽³⁾ OL C 343, 2001 12 5, p. 190.

⁽⁴⁾ OL C 257, 1996 10 10, p. 26.

⁽⁵⁾ OL L 309, 2001 11 27, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 332, 2000 12 28, p. 91.

⁽⁷⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 65.

⁽⁸⁾ OL L 283, 2001 10 27, p. 33.

- (20) Sąvokos „mažos apimties termofikacija“ apibrėžimas, *inter alia*, taikomas mikrotermofikacijos ir paskirstytosios termofikacijos įrenginiams, tokiems kaip įrenginiai, tiekiantys energiją ir šilumą į izoliuotus rajonus, arba skirti ribotiems gyvenamųjų, komercinių ar pramonės objektų poreikiams patenkinti.
- (21) Siekiant padidinti skaidrumą, vartotojui renkantis tarp termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos ir pagamintosios kitais būdais, būtina užtikrinti, kad, remiantis suderintomis atskaitinėmis reikšmėmis, būtų galima garantuoti didelio naudingumo termofikacijos kilmę. Kilmės garantavimo programos pačios savaime nesuteikia teisės naudotis nacionalinių paramos mechanizmų teikiama nauda.
- (22) Svarbu, kad visų rūšių elektros energijai, pagamintai termofikacijos būdu, būtų taikomos kilmės garantijos. Svarbu, kad kilmės garantijos būtų aiškiai atkirtos nuo keičiamųjų pažymėjimų.
- (23) Siekiant, kad termofikacija geriau išsiskverbtų į rinką per vidutinės trukmės laikotarpį, tikslinga reikalauti, kad visos valstybės narės parengtų ir paskelbtų ataskaitas, analizuojančias didelio naudingumo termofikacijos nacionalinį potencialą, bei pateiktų tose ataskaitose atskirą termofikacijos kliūčių bei įgyvendintų priemonių, užtikrinančių garantijų sistemos patikimumą, analizę.
- (24) Valstybės parama turi atitikti Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės paramos aplinkos apsaugai ⁽¹⁾ nuostatas, įskaitant dėl paramos nekaupiamojo pobūdžio. Pagal šias rekomendacijas šiuo metu leidžiama teikti tam tikrų rūšių valstybės paramą, kai galima pagrįsti, kad paramos priemonės yra naudingos aplinkai dėl ypatingai didelio perdirbimo naudingumo, dėl to, kad šios priemonės leis sumažinti energijos sunaudojimą arba dėl to, kad gamybos procesas bus mažiau kenksmingas aplinkai. Tam tikrais atvejais ši parama bus būtina, siekiant toliau išnaudoti termofikacijos potencialą, visų pirma siekiant atsižvelgti į poreikį įsisavinti išorines išlaidas.
- (25) Valstybės paramos programos, skirtos skatinti termofikaciją, pagrindinį dėmesį turėtų skirti termofikacijos rėmimui, atsižvelgiant į ekonomiškai pagrindžiamą šildymo ir šaldymo paklausą.
- (26) Nacionaliniu lygiu valstybės narės naudoja skirtingus termofikacijos rėmimo mechanizmus, įskaitant paramą investicijomis, atleidimą nuo mokesčių ar jų sumažinimą, žaliuosius pažymėjimus bei tiesiogines kainų rėmimo programas. Svarbi priemonė šios direktyvos tikslui pasiekti yra tų mechanizmų tinkamo veikimo garantavimas, kol pradės veikti Bendrijos suderintieji pagrindai, kad būtų išsaugotas investuotojų pasitikėjimas. Komisija planuoja stebėti padėtį ir informuoti apie sukauptą nacionalinių paramos programų taikymo patirtį.
- (27) Perduodant ir paskirstant didelio naudingumo termofikacijos būdu pagamintą elektros energiją būtų taikomos Direktyvos 2001/77/EB 7 straipsnio 1, 2 ir 5 dalių nuostatos, taip pat atitinkamos Direktyvos 2003/54/EB nuostatos. Kol termofikacijos gamintojas tampa reikalavimus atitinkančiu vartotoju, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/54/EB 21 straipsnio 1 dalyje, tarifai, taikomi išsigyjant termofikacijos gamintojams kartais reikalingą papildomą elektros energijos kiekį, turi būti nustatomi remiantis objektyviais, aiškiais ir nediskriminaciniais kriterijais. Galima paspartinti didelio naudingumo termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos, visų pirma pagamintosios mažos apimties ir mikrotermofikacijos įrenginiais, prieigą prie tinklo sistemos, su sąlyga, jei pateikiamas pranešimas Komisijai.
- (28) Mažesnio kaip 400 kW galingumo termofikacijos įrenginiai, kuriems taikomi 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvoje 92/42/EEB dėl naudingumo koeficiento reikalavimų naujiems karšto vandens katilams, deginantiesiems skystąjį arba dujinį kurą ⁽²⁾, pateikti apibrėžimai, greičiausiai neatitiks šiame dokumente nustatytų minimalių naudingumo reikalavimų, todėl jie neturėtų būti priskiriami tos direktyvos taikymo sričiai.
- (29) Reikia atsižvelgti į specifinę termofikacijos sektoriaus, kuriam priklauso daug smulkių ir vidutinio dydžio gamintojų, struktūrą, ypač kai peržiūrimos leidimų statyti termofikacijos įrenginius išdavimo administracinės procedūros.
- (30) Siekiant įgyvendinti šios direktyvos tikslą sukurti termofikacijos skatinimo pagrindus, svarbu pabrėžti, kad investicijoms į termofikacijos įrenginius būtina užtikrinti stabilią ekonominę ir administracinę aplinką. Valstybės narės turėtų būti skatinamos atsižvelgti į šią būtinybę ir kurti paramos programas, kurių trukmės laikotarpis būtų bent ketveri metai, taip pat vengti dažnai keisti administracines procedūras, t. t. Be to, valstybės narės turėtų būti skatinamos užtikrinti, kad, sudarant valstybės paramos programas, būtų laikomasi laipsniško nutraukimo principo.
- (31) Termofikacijos bendras naudingumas ir tvarumas priklauso nuo daugelio veiksnių, tokių kaip naudojama technologija, kuro rūšys, apkrovos kreivės, įrenginio dydis, taip pat nuo šilumos savybių. Dėl praktinių priežasčių, taip pat remiantis faktu, kad, vartojant pagamintą šilumą skirtingais tikslais, reikalingi skirtingi šilumos temperatūros lygiai, ir kad šie bei kiti sunkumai daro poveikį termofikacijos naudingumui, termofikaciją galima suskirstyti į šias klases: „pramoninė termofikacija“, „šildymo termofikacija“ ir „žemės ūkio termofikacija“.

⁽¹⁾ OL C 37, 2001 2 3, p. 3.

⁽²⁾ OL L 167, 1992 6 22, p. 17. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 93/68/EEB (OL L 220, 1993 8 30, p. 1).

- (32) Laikantis Sutarties 5 straipsnyje nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų, termofikacijos skatinimo pagrindus vidaus energetikos rinkoje sukuriančius bendruosius principus reikia nustatyti Bendrijos lygiu, o detalaus įgyvendinimo klausimus reikia palikti valstybėms narėms, taip sudarant kiekvienai valstybei narei pasirinkti režimą, kuris geriausiai atitinka konkrečią valstybės narės situaciją. Šia direktyva neviršijama to, kas būtina minėtiems tikslams pasiekti.
- (33) Šiai direktyvai įgyvendinti reikalingas priemonės reikia priimti pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

Šios direktyvos tikslas yra padidinti energijos naudingumą ir pagerinti tiekimo saugumą, sukuriant pagrindą skatinti ir plėtoti šilumos ir elektros energijos didelio naudingumo termofikaciją, pagrįstą naudingosios šilumos paklausa ir pirminės energijos taupymu energetikos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes, ypač susijusias su klimato ir ekonominėmis sąlygomis.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma termofikacijai, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, ir I priede išvardytoms termofikacijos technologijoms.

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje naudojami šie apibrėžimai:

- „termofikacija“ – tai vienalaikė gamyba, kai to paties proceso metu gaminama šiluminė energija bei elektros ir (arba) mechaninė energija;
- „naudingoji šiluma“ – tai termofikacijos proceso metu pagaminta šiluma, skirta tenkinti ekonomiškai pagrįstą šildymo ar šaldymo paklausą;
- „ekonomiškai pagrįsta paklausa“ – tai paklausa, neviršijanti šildymo ir šaldymo poreikių, kurią kitu atveju rinkos sąlygomis patenkintų ne termofikacija, o kiti energijos gamybos procesai;
- „termofikacijos būdu pagaminta elektros energija“ – tai elektros energija, pagaminta naudingosios šilumos gamybos proceso metu, kuriai apskaičiuoti naudojama II priede pateikta metodika;

- „atsarginė elektros energija“ – tai elektros energija, kurią elektros energijos tinklas tiekia visais atvejais, kai termofikacijos procesas nutraukiamas, įskaitant kai atliekamas jo techninis aptarnavimas, arba sutrinka;
- „trūkstamas elektros energijos kiekis“ – tai elektros energija, tiekiamą per elektros energijos tinklą, kai elektros paklausa yra didesnė už termofikacijos proceso elektros energijos gamybą;
- „bendras naudingumas“ – tai elektros ir mechaninės energijos gamybos bei naudingosios šilumos gamybos, padalintos iš kuro kiekio, kuris sunaudotas šilumos gamybai termofikacijos proceso metu, ir elektros energijos bei mechaninės energijos bendros gamybos apimties metinė suma;
- „naudingumas“ – tai naudingumas, apskaičiuotas remiantis kuro rūšių „grynosiomis šiluminėmis vertėmis“ (kurios taip pat vadinamos „žemesnėmis šiluminėmis vertėmis“);
- „didelio naudingumo termofikacija“ – tai termofikacija, atitinkanti III priede nustatytus kriterijus;
- „atskiros gamybos naudingumo atskaitos vertės“ – tai alternatyvios atskiros šilumos ir elektros energijos gamybos, vietoje kurios planuojama naudoti termofikacijos procesą, naudingumas;
- „elektros energijos ir šilumos santykis“ – tai termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos ir naudingosios šilumos santykis, pilnai veikiant termofikacijos režimu, remiantis konkrečių įrenginių darbiniais duomenimis;
- „termofikacijos įrenginiai“ – tai įrenginiai, galintys veikti termofikacijos režimu;
- „mikro termofikacijos įrenginiai“ – tai termofikacijos įrenginiai, kurių didžiausias galinumas yra mažiau kaip 50 kW;
- „mažos apimties termofikacija“ – tai mažesnio kaip 1 MW gamybinio pajėgumo termofikacijos įrenginiai;
- „termofikacijos gamyba“ – tai termofikacijos būdu pagamintos elektros ir mechaninės energijos bei naudingosios šilumos suma.

Be to, taikomi Direktyvoje 2003/54/EB ir Direktyvoje 2001/77/EB nustatyti atitinkami apibrėžimai.

4 straipsnis

Termofikacijos naudingumo kriterijai

1. Kad būtų galima nustatyti termofikacijos naudingumą pagal III priedo nuostatas, Komisija, laikydama 14 straipsnio 2 dalyje pateiktos tvarkos, iki 2006 m. vasario 21 d. patvirtina atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes. Šias suderintąsias naudingumo atskaitines vertes sudaro matrica tam tikrų verčių, diferencijuotų pagal atitinkamus veiksnus, įskaitant pagaminimo metus ir kuro rūšis, šios vertės nustatomos remiantis dokumentais pagrįsta analize, *inter alia*, atsižvelgiant į duomenis, surinktus realiomis darbinio naudojimo sąlygomis, elektros energijos tarptautinius mainus, kuro mišinį ir klimato sąlygas, taip pat į naudojamas termofikacijos technologijas, laikantis III priede nustatytų principų.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2. Komisija, laikydama 14 straipsnio 2 dalyje pateiktos tvarkos, 1 dalyje nurodytas atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitos vertes pirmą kartą peržiūri 2011 m. vasario 21 d., o vėliau – kas ketveri metai, atsižvelgdama į technologijos naujoves bei energijos šaltinių pasiskirstymo pokyčius.

3. Valstybės narės, kurios šią direktyvą įgyvendina iki tol, kol Komisija patvirtina 1 dalyje nurodytas atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitos vertes, iki 1 dalyje nustatytos datos turi patvirtinti savo nacionalines atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitos vertes, kurios naudojamos pirminės energijos apimtims, sutaupytiems taikant termofikaciją, apskaičiuoti pagal III priede pateiktą metodiką.

5 straipsnis

Didelio naudingumo termofikacijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kilmės garantija

1. Atsižvelgdamos į 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas suderintąsias naudingumo atskaitos vertes, valstybės narės ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šių verčių patvirtinimo dienos užtikrina, kad būtų galima garantuoti didelio naudingumo termofikacijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kilmę, remiantis kiekvienos valstybės narės nustatytais objektyviais, skaidriais ir nediskriminuojančiais kriterijais. Jos turi užtikrinti, kad ši elektros energijos kilmės garantija leistų gamintojams įrodyti, kad jų parduodama elektros energija pagaminta didelio naudingumo termofikacijos būdu, ir kad ta garantija išduota šiuo konkrečiu tikslu, gavus gamintojo prašymą.

2. Valstybės narės gali paskirti vieną ar kelias su gamybos ir paskirstymo veikla nesusijusias kompetentingas institucijas prižiūrinti 1 dalyje nurodytų kilmės garantijų išdavimą.

3. Valstybės narės arba kompetentingosios institucijos nustato atitinkamus mechanizmus, užtikrinančius, kad kilmės garantijos būtų tikslios ir patikimos, ir 10 straipsnio 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje apibūdina priemones, įgyvendintas siekiant užtikrinti garantijų sistemos patikimumą.

4. Kilmės garantijos programos pačios savaime nereiškia, kad suteikiama teisė naudotis nacionalinių paramos mechanizmų teikiama nauda.

5. Kilmės garantijoje:

- nurodoma kuro šaltinio, iš kurio buvo pagaminta atitinkama elektros energija, žemesnioji šiluminė vertė, nurodomas kartu su elektros energija pagamintos šilumos panaudojimas, taip pat nurodomos pagaminimo datos ir vietos,
- nurodomas didelio naudingumo termofikacijos būdu pagal II priedą pagamintos elektros energijos kiekis, kuriam suteikiama garantija,
- nurodomas sutaupyta pirminės energijos kiekis, apskaičiuotas pagal III priedą, remiantis Komisijos nustatytais suderintomis naudingumo atskaitos vertėmis, kaip nurodyta 4 straipsnio 1 dalyje.

Valstybės narės kilmės garantijoje gali pateikti papildomos informacijos.

6. Šias pagal 1 dalį išduotas kilmės garantijas tarpusavyje valstybės narės išskirtinai pripažįsta kaip 5 dalyje išvardytų elementų įrodymą. Bet kuris atsisakymas pripažinti kilmės garantiją kaip šį įrodymą, visų pirma remiantis priežastimis, susijusiomis su sukčiavimo prevencija, turi būti pagrįstas objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais.

Atsisakius pripažinti kilmės garantiją, Komisija gali priversti atsisakiusią šalį ją pripažinti, visų pirma atsižvelgiant į objektyvius, skaidrius ir nediskriminacinius kriterijus, kuriais pagrįstas šis pripažinimas.

6 straipsnis

Didelio naudingumo termofikacijos nacionalinis potencialas

1. Valstybės narės atlieka nacionalinio potencialo taikyti didelio naudingumo termofikaciją, įskaitant didelio naudingumo mikrotermofikaciją, analizę.

2. Ši analizė:

- turi būti paremta gerai dokumentuotais moksliniais duomenimis ir atitikti IV priede išvardytus kriterijus,
- turi įvertinti visą didelio naudingumo termofikacijos potencialą, tenkinant naudingosios šilumos ir šaldymo paklausą, taip pat galimybes gauti termofikacijos metu naudojamo kuro ir kitų energijos išteklių,
- turi pateikti atskirą analizę, nagrinėjančią kliūtis, kurios gali sutrukdyti realizuoti didelio naudingumo termofikacijos nacionalinį potencialą. Konkrečiai, šioje analizėje turi būti išnagrinėtos kliūtys, susijusios su kuro kaina ir išlaidomis bei galimybe jo gauti, su tinklo sistemos klausimais, su administracinėmis procedūromis susijusios kliūtys bei kliūtys, susijusios su energijos kainos išorinių sąnaudų per mažo įsavinimo.

3. Valstybės narės ne vėliau kaip 2007 m. vasario 21 d. atlieka pastangų padidinti didelio našumo termofikacijos dalį rezultatų pirmąjį įvertinimą; paskesni įvertinimai atliekami kas ketveri metai, ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki nustatytos datos gavus Komisijos prašymą.

7 straipsnis

Paramos programos

1. Valstybės narės užtikrina, kad termofikacijai (esamiems ir būsimiems įrenginiams) teikiama parama būtų pagrįsta naudingosios šilumos paklausa ir sutaupyta pirminės energijos kiekiu, atsižvelgiant į esamas galimybes mažinti energijos paklausą kitomis ekonomiškai įmanomomis ar aplinkai palankiomis priemonėmis, tokiomis kaip kitos energijos naudingumą didinančios priemonės.

2. Nepažeidžiant Sutarties 87 ir 88 straipsnių, Komisija įvertina, kaip taikomi valstybių narių naudojami paramos mechanizmai, pagal kuriuos termofikacijos gamintojas, remiantis valstybinių institucijų nustatytais taisyklėmis, gauna tiesioginę ar netiesioginę paramą, kurios poveikis gali varžyti prekybą.

Komisija nagrinėja, ar šie mechanizmai prisideda prie Sutarties 6 straipsnyje ir 174 straipsnio 1 dalyje iškeltų tikslų įgyvendinimo.

3. 11 straipsnyje minėtoje ataskaitoje Komisija pateikia gerai dokumentuotą analizę, apžvelgiančią šio straipsnio 2 dalyje nurodytų įvairių paramos mechanizmų taikymo ir koegzistencijos patirtį. Ataskaitoje įvertinama šių paramos sistemų sėkmė, įskaitant sąnaudų efektyvumo požiūriu, skatinant didelio naudingumo termofikacijos naudojimą, atitinkantį 6 straipsnyje minėtą nacionalinį potencialą. Ataskaitose taip pat įvertinama apimtis, kuria paramos programos prisidėjo, kuriant stabilias sąlygas investicijoms į termofikaciją.

8 straipsnis

Elektros energijos tinklo sistema ir tarifų klausimai

1. Siekiant užtikrinti didelio naudingumo termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos perdavimą ir paskirstymą, taikomos Direktyvos 2001/77/EB 7 straipsnio 1, 2 ir 5 dalys bei atitinkamos Direktyvos 2003/54/EB nuostatos.

2. Kol termofikacijos gamintojas tampa reikalavimus atitinkančiu vartotoju kaip apibrėžta Direktyvos 2003/54/EB 21 straipsnio 1 dalyje, valstybės narės turi imtis atitinkamų priemonių, užtikrinančių, kad tarifai, taikomi išsigyjant atsarginę elektros energiją ar trūkstamą elektros energijos kiekį, būtų nustatomi remiantis paskelbtais tarifais bei sąlygomis.

3. Valstybės narės gali paspartinti didelio naudingumo termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos, visų pirma pagamintosios mažos apimtys ir mikrotermofikacijos įrenginiais, prieigą prie tinklo sistemos, su sąlyga, jei pateikiamas pranešimas Komisijai.

9 straipsnis

Administracinės procedūros

1. Valstybės narės arba valstybių narių paskirtos kompetentingos įstaigos įvertina esamą teisinę ir reguliavimo bazę, atsižvelgiant į įgaliojimo procedūras ar Direktyvos 2003/54/EB 6 straipsnyje nustatytas kitas procedūras, kurios taikomos didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams.

Šis įvertinimas atliekamas, siekiant:

- skatinti, kad termofikacijos įrenginių projektai atitiktų naudingos šilumos gamybos ekonomiškai pagrįstą paklausą ir nebūtų gaminama daugiau šilumos nei naudingoji šiluma;
- mažinti reguliavimo ir kitas kliūtis, trukdančias didinti termofikaciją;
- supaprastinti ir paspartinti atitinkamo administracinio lygio procedūras; ir

d) užtikrinti, kad taisyklės būtų objektyvios, skaidrios ir nediskriminuojančios, bei visiškai atsižvelgtų į įvairių termofikacijos technologijų ypatumus.

2. Tam tikrais atvejais, atsižvelgdamos į nacionalinės teisės kontekstą, valstybė narės pateikia informaciją apie laipsnį, kuris pasiektas:

- koordinuojant atskirų administravimo institucijų darbą, atsižvelgiant į paraiškų gauti įgaliojimus padavimo terminus, priėmimo tvarką ir apdorojimą;
- rengiant rekomendacijas dėl 1 dalyje nurodytos veiklos įgyvendinimo bei termofikacijos gamintojams skirtos gamybos perspektyvaus planavimo tvarkos pagrindimo; ir
- skiriant valdžios institucijas veikti tarpininkų teisėmis, sprendžiant valdžios institucijų, atsakingų už įgaliojimų išdavimą, ir paraiškas gauti įgaliojimus padavusių subjektų ginčus.

10 straipsnis

Valstybių narių ataskaitos

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2006 m. vasario 21 d. paskelbia ataskaitą apie analizės ir įvertinimų, atliktų pagal 5 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnio 1 dalį, 9 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 2 dalį, rezultatus.

2. Valstybės narės ne vėliau kaip 2007 m. vasario 21 d., o vėliau – kas ketveri metai, gavusios atitinkamą Komisijos prašymą, kuris pateikiamas ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki paskelbimo dienos, paskelbia ataskaitą apie 6 straipsnio 3 dalyje nurodyto įvertinimo rezultatus.

3. Valstybės narės iki 2004 m. gruodžio pabaigos pirmą kartą pateikia Komisijai atitinkamus 2003 m. duomenis, o vėliau kasmet pateikia statistikos duomenis apie nacionaliniu mastu termofikacijos būdu pagamintus elektros energijos ir šilumos kiekius, apskaičiuotus pagal II priede pateiktą metodiką.

Jos taip pat pateikia metinę statistiką apie termofikacijos pajėgumus bei termofikacijai naudojamas kuro rūšis. Valstybės narės taip pat gali pateikti statistiką apie pirminę energiją, kuri buvo sutaupyta taikant termofikaciją; šie duomenys apskaičiuojami pagal III priede pateiktą metodiką.

11 straipsnis

Komisijos ataskaitos

1. Remdamasi pagal 10 straipsnį pateiktomis ataskaitomis, Komisija apžvelgia šios direktyvos taikymą ir iki 2008 m. vasario 21 d., o vėliau – kas ketveri metai pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimo pažangą.

Šioje ataskaitoje visų pirma:

- nagrinėjama pažanga, realizuojant 6 straipsnyje nurodytą didelio naudingumo termofikacijos nacionalinį potencialą;
- pateikiamas pagrindines termofikacijos sąlygas vidaus rinkoje apibrėžiančių taisyklių ir procedūrų nustatymo, remiantis objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, laipsnio įvertinimas, tinkamai atsižvelgiant į termofikacijos privatumus;

- c) nagrinėjama įvairių termofikacijos rėmimo mechanizmų taikymo ir koegzistavimo patirtis;
- d) apžvelgiamos šiuolaikinėmis technologijomis pagrįstos atskirosios gamybos naudingumo atskaitinės vertės.

Tam tikrais atvejais Komisija kartu su ataskaita pateikia tolesnių pasiūlymų Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Vertindama 1 dalies a punkte nurodytą pažangą, Komisija atsižvelgia į 6 straipsnyje nurodyto didelio naudingumo termofikacijos nacionalinio potencialo pasiekto ar planuojamo realizavimo laipsnį, atsižvelgiant į valstybių narių priemones, sąlygas, įskaitant klimato sąlygas, bei vidaus energetikos rinkos poveikį ir kitų Bendrijos iniciatyvų, tokių kaip 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimais sistema Bendrijoje ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB ⁽¹⁾, reikšmę.

Tam tikrais atvejais Komisija pateikia tolesnių pasiūlymų Europos Parlamentui ir Tarybai, pirmiausia siekiant sudaryti didelio naudingumo termofikacijos plėtros Bendrijoje veiksmų planą.

3. Vertindama skaičiavimo metodų tolesnio suderinimo apimtį, kaip nustatyta 4 straipsnio 1 dalyje, Komisija atsižvelgia į skaičiavimų poveikį vidaus energetikos rinkai ir jų koegzistavimą, kaip nurodyta 12 straipsnyje, II ir III prieduose, taip pat atsižvelgiant į nacionalinių paramos mechanizmų taikymo patirtį.

Tam tikrais atvejais Komisija pateikia tolesnių pasiūlymų Europos Parlamentui ir Tarybai dėl skaičiavimo metodų tolesnio suderinimo.

12 straipsnis

Alternatyvieji skaičiavimai

1. Norėdamos iš ataskaitose pateiktų skaičių atimti galimą elektros energijos kiekį, kuris nebuvo pagamintas taikant termofikacijos procesą, iki 2010 m. pabaigos valstybės narės gali taikyti kitus metodus nei nustatytasis II priedo b punkte, su sąlyga, jei tam iš anksto pritaria Komisija. Tačiau 5 straipsnio 1 dalyje ir 10 straipsnio 3 dalyje nurodytais tikslais termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis apskaičiuojamas pagal II priedą.

2. Pagal III priedo c punktą valstybės narės gali apskaičiuoti pirminės energijos kiekį, sutaupytą naudojant šilumos ir elektros bei mechaninės energijos gamybą, netaikydamos II priedo nuostatų to paties proceso netermofikuotajai šilumai ir elektros energijai atimti. Ši gamyba gali būti vertinama kaip didelio naudingumo termofikacija, jei ji atitinka III priedo a punkte nustatytus naudingumo kriterijus, ir jei didesnio kaip 25 MW elektros

energijos gamybinio pajėgumo termofikacijos įrenginių naudingumas yra daugiau kaip 70 %. Tačiau šios gamybos metu termofikacijos būdu pagamintos energijos kiekis, naudojamas išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais, nustatomas pagal II priedą.

3. Iki 2010 m. valstybės narės, naudodamos alternatyviąją metodiką, gali termofikaciją pripažinti didelio naudingumo termofikacija netikrindamos, ar termofikacijos gamyba atitinka III priedo a punkto kriterijus, jei nacionaliniu lygiu įrodyta, kad pagal šią alternatyviąją skaičiavimo metodiką nustatyta termofikacijos gamyba apskritai paėmus atitinka III priedo a punkto kriterijus. Kai išduodama šios gamybos kilmės garantija, garantijoje nurodytas termofikacijos gamybos naudingumas neturi viršyti III priedo a punkte nustatytų kriterijų ribinių verčių, nebent jei pagal III priedą atlikti skaičiavimai rodo priešingai. Tačiau šios gamybos metu termofikacijos būdu pagamintos energijos kiekis, naudojamas išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais, nustatomas pagal II priedą.

13 straipsnis

Peržiūrėjimas

1. II priedo a punkte nustatytos ribinės vertės, naudojamos termofikacijos būdu pagamintos energijos kiekiui apskaičiuoti, su technikos pažanga derinamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

2. III priedo a punkte nustatytos ribinės vertės, naudojamos termofikacijos gamybos apimčiai ir sutaupytam pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti, su technikos pažanga derinamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

3. II priedo d punkte pateiktos elektros energijos ir šilumos santykio apskaičiavimo rekomendacijos su technikos pažanga derinamos laikantis 14 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

14 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles

15 straipsnis

Perkėlimas

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2006 m. vasario 21 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

⁽¹⁾ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

16 straipsnis

Direktyvos 92/42/EEB pakeitimas

Direktyvos 92/42/EEB 3 straipsnio 1 dalis papildoma šia įtrauka:

„— termofikacijos įrenginiai, kaip apibrėžta 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje (*).“

(*) OL L 52 2004 2 21, p. 50.“

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

18 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2004 m. vasario 11 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. McDOWELL

I PRIEDAS

Termofikacijos technologijos, kurioms taikoma ši direktyva

- a) Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos atgavimu
 - b) Atgalinio spaudimo garų turbina
 - c) Garų kondensacinė išgavimo turbina
 - d) Dujų turbina su šilumos atgavimu
 - e) Vidaus degimo variklis
 - f) Mikroturbinos
 - g) Stirlingo varikliai
 - h) Degalų kameros
 - i) Garo varikliai
 - j) Organiniai *Rankine* ciklai
 - k) Bet kurio kito tipo technologijos ar jų deriniai, kuriems taikomas 3 straipsnio a dalyje pateiktas apibrėžimas.
-

II PRIEDAS

Termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekio apskaičiavimas

Termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamos vertės nustatomos remiantis planuojamu ar faktiniu įrenginio darbu įprastomis eksploataavimo sąlygomis. Mikrotermofikacijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kiekį galima apskaičiuoti remiantis patvirtintosiomis vertėmis.

- a) Tariama, kad termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis lygus to įrenginio metinei elektros energijos gamybai, matuojant ties pagrindinių generatorių išėjimu;
- i) I priede išvardytų b, d, e, f, g ir h tipo termofikacijos įrenginių, kuriems valstybės narės nustato bent 75 % bendrą naudingumą, ir
- ii) I priede išvardytų a ir c tipo termofikacijos įrenginių, kuriems valstybės narės nustato bent 80 % bendrą naudingumą.
- b) Kai termofikacijos įrenginių metinis bendras naudingumas yra žemesnis už a punkto i įtraukoje nurodytą vertę (I priede išvardyti b, d, e, f, g ir h tipo termofikacijos įrenginiai) arba kai jų metinis bendras naudingumas yra žemesnis už a punkto ii įtraukoje nurodytą vertę (I priede išvardyti a ir c tipo termofikacijos įrenginiai), termofikacijai apskaičiuoti naudojama ši formulė:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

kur:

E_{CHP} tai termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis,

C tai elektros energijos ir šilumos santykis,

H_{CHP} tai termofikacijos būdu pagamintos naudingosios šilumos kiekis (šiuo tikslu apskaičiuojamas iš bendro šilumos kiekio atėmus bet kurią šilumą, pagamintą atskiruose katiluose arba naudojant garų ištraukimą iš garų generatoriaus prieš jiems patenkant į turbiną).

Termofikacijos būdu pagamintos elektros energijos kiekio apskaičiavimas turi būti pagrįstas faktiniu elektros energijos ir šilumos santykiu. Kai termofikacijos įrenginio faktinis elektros energijos ir šilumos santykis nežinomas, I priede išvardytais a, b, c, d ir e tipo termofikacijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti (ypač statistiniais tikslais) galima naudoti šias nustatytąsias vertes, su sąlyga, jei apskaičiuotas termofikacijos elektros energijos kiekis yra mažesnis už to įrenginio bendrą elektros energijos gamybą arba jai lygus:

Įrenginio tipas	Nustatytasis elektros energijos ir šilumos santykis, C
Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos atgavimu	0,95
Atgalinio spaudimo garų turbina	0,45
Garų kondensacinė išgavimo turbina	0,45
Dujų turbina su šilumos atgavimu	0,55
Vidaus degimo variklis	0,75

Kai valstybės narės įveda I priede išvardytų f, g, h, i, j ir k tipų termofikacijos įrenginių elektros energijos ir šilumos santykio nustatytąsias vertes, šias nustatytąsias vertes reikia paskelbti ir apie jas pranešti Komisijai.

- c) Kai termofikacijos proceso metu sunaudojamų degalų energijos turinio dalis susigrąžinama chemikalų pavidalu ir perdirbama, prieš skaičiuojant a ir b dalyse naudojamą bendrą naudingumą, tą dalį galima atimti iš sunaudojamo degalų kiekio.
- d) Valstybės narės gali nustatyti, kad elektros energijos ir šilumos santykis – tai elektros energijos ir šilumos santykis, remiantis konkretais įrenginio darbiniais duomenimis, kai tas įrenginys veikia žemesnio pajėgumo termofikacijos režimu.
- e) Laikydamosi 14 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, Komisija parengia išsamias II priedo įgyvendinimo ir taikymo rekomendacijas, įskaitant dėl energijos ir šilumos santykio nustatymo.
- f) Skaičiavimams pagal a ir b punktus atlikti valstybės narės gali taikyti ne vienerių metų, o kitus ataskaitų pateikimo laikotarpius.

III PRIEDAS

Termofikacijos proceso naudingumo nustatymo metodika

Termofikacijos naudingumui ir sutaupytam pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamos vertės, nustatytos remiantis planuojamu ar faktiniu įrenginio veikimu įprastomis eksploataavimo sąlygomis.

a) Didelio naudingumo termofikacija

Šioje direktyvoje didelio naudingumo termofikacija turi atitikti šiuos reikalavimus:

- b punkte nustatyta tvarka apskaičiuotas termofikacijos įrenginių termofikacijos gamybos metu sutaupytas pirminės energijos kiekis turi sudaryti bent 10 %, palyginus su šilumos ir elektros energijos atskirosios gamybos atskaitinėmis vertėmis,
- pirminę energiją taupančių mažų ir mikrotermofikacijos įrenginių gamybą galima pripažinti didelio naudingumo termofikacija.

b) Sutaupytos pirminės energijos kiekio apskaičiavimo tvarka

II priede apibrėžtos termofikacijos gamybos metu sutaupytas pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$PES = \left[1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right] \times 100 \%$$

Kur:

PES tai sutaupytos pirminės energijos kiekis,

CHP H_η tai termofikacijos gamybos šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip naudingosios šilumos termofikacijos gamybos kiekis per metus, padalintas iš degalų kiekio, sunaudoto visai termofikacijos būdu pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti,

Ref H_η tai atskirosios šilumos gamybos naudingumo atskaitinė vertė,

CHP E_η tai termofikacijos gamybos elektros energijos naudingumas, apibrėžtas kaip elektros energijos termofikacijos gamybos kiekis per metus, padalintas iš degalų kiekio, sunaudoto visai termofikacijos būdu pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti. Kai termofikacijos įrenginys gamina mechaninę energiją, prie elektros energijos metinės termofikacijos gamybos galima pridėti papildomą elementą, kuris atspindi elektros energijos kiekį, lygiavertį mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesukuria teisės išduoti kilmės garantijas pagal 5 straipsnį,

Ref E_η tai atskirosios elektros energijos gamybos naudingumo atskaitinė vertė.

c) Sutaupytos pirminės energijos kiekio apskaičiavimas, taikant 12 straipsnio 2 dalyje nustatytą alternatyvią skaičiavimo tvarką

Kai proceso sutaupytos pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas pagal 12 straipsnio 2 dalį, sutaupytos pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojama b dalyje pateikta formulė,

„CHP H_η“ pakeičiant „H_η“, ir

„CHP E_η“ pakeičiant „E_η“,

kur:

H_η tai proceso šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip šilumos gamybos kiekis per metus, padalintas iš degalų kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti,

E_η tai proceso elektros energijos naudingumas, apibrėžtas kaip elektros energijos gamybos kiekis per metus, padalintas iš degalų kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti. Kai termofikacijos įrenginys gamina mechaninę energiją, prie elektros energijos metinės termofikacijos gamybos galima pridėti papildomą elementą, kuris atspindi elektros energijos kiekį, lygiavertį mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesukuria teisės išduoti kilmės garantijas pagal 5 straipsnį.

d) Skaičiavimams pagal šio priedo b ir c punktus atlikti valstybės narės gali taikyti ne vienerių metų, o kitus ataskaitų pateikimo laikotarpius.

e) Mikro termofikacijos įrenginių sutaupytos pirminės energijos skaičiavimai gali būti atliekami patvirtintų duomenų pagrindu.

f) *Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinės vertės*

4 straipsnio 1 dalyje ir šio priedo b punkte pateiktoje formulėje nurodytų atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinių verčių nustatymo principai nustato atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos, vietoje kurios planuojama naudoti termofikaciją, darbinį naudingumą.

Naudingumo atskaitinės vertės apskaičiuojamos pagal šiuos principus:

1. Nustatant 3 straipsnyje apibrėžtų termofikacijos įrenginių naudingumo atskaitines vertes, palyginimas su atskirąja elektros energijos gamyba atliekamas pagal tų pačių kuro rūšių palyginimo principą.
2. Kiekvienas termofikacijos įrenginys lyginamas su to termofikacijos įrenginio pagaminimo metais rinkoje siūloma geriausia ir ekonomiškai pateisinama atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos technologija.
3. Senesnių kaip 10 metų termofikacijos įrenginių naudingumo atskaitinės vertės – tai 10 metų senumo įrenginių atskaitinės vertės.
4. Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinės vertės turi atspindėti valstybių narių klimato skirtumus.

IV PRIEDAS

Didelio naudingumo termofikacijos nacionalinio potencialo analizės kriterijai

- a) Atliekant 6 straipsnyje nurodytą nacionalinio potencialo analizę, nagrinėjami šie veiksniai:
- kuro rūšys, kurios, tikėtina, bus naudojamos termofikacijos potencialui realizuoti, įskaitant išvadas dėl termofikacijos potencialo, didinant atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą nacionalinėse šilumos rinkose,
 - I priede išvardyti termofikacijos įrenginių tipai, kurie, tikėtina, bus naudojami termofikacijos potencialui realizuoti,
 - atskirosios elektros energijos ir šilumos arba, tam tikrais atvejais – mechaninės energijos tipas, kuri, tikėtina, pakeis didelio naudingumo termofikacija,
 - potencialo suskirstymas į esamų pajėgumų modernizavimą ir naujų pajėgumų statybą.
- b) Analizėje turi būti išnagrinėti atitinkami mechanizmai, pagal kuriuos vertinamas sąnaudų, skirtų didinti didelio naudingumo termofikacijos dalį nacionalinėje energetikos sistemoje, efektyvumas, atsižvelgiant į sutaupyta pirminę energiją. Išlaidų efektyvumo analizėje taip pat reikia atsižvelgti į priimtus nacionalinius išpareigojimus, kuriuos Bendrija prisiėmė pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolą.
- c) Nacionalinio termofikacijos potencialo analizėje apibūdinamas laikotarpis iki 2010, 2015 ir 2020 m. potencialas bei, kai įmanoma, pateikiamos kiekvieno iš šių laikotarpių išlaidų sąmatos.
-